رازقي نړۍ وال

اندېښنې

په دوو وروستيو پېړيو کې
د پښتو د چاپ شوو آثارو سیمینار

ژوندون

داکتاب داطلا عاتواو کلتور وزارت
له‌خوا پوهوروستیو دوو پیړ یو کـی
دپښتو دچاپی آثارو دسیمینار پـه
مناسبت چاپ شو

اندیښنې

(رازقی) نړیوال

PROPERTY OF ARIC

نیټه: ۱۳۵٦- ۱۹۷۷

کال

کابل ـ افغانستان

انتساب

* * *

* * *

* * *

په وروستیو دوو پیړیو کې د پښتو دچاپ شوو آثارو دسیمینار پەویاړ

دا «اندیښنې» د۱۳۵٦ کال دپښتو دنړیوال سیمینار په درناوي هغو خلکوته اهدا کوم

چې په ګران هیواد کې دنوي جمهوري نظام

دمترقي اهدافو په رڼا کـې د نیکمرغه ،سرلوړي او پرمختللي افغانستان دپاره صادقانه کاراوهڅې کوي.

* * *

* * *

* * *

لړ

مخ	عنوان	گڼه
	مقدمه	۱ـ
۱	جمهوري سندره	۲ـ
۲	زما جنت وطنه !	۳ـ
٤	دانقلاب زلمی	٤ـ
٥	څنگه مبارزه ؟	٥ـ
٦	ښکلې مې هیواد دی	٦ـ
۷	دعلم قربانیان	۷ـ
۸	دځوان اردو عسکر	۸ـ
۱۰	دجمهوریت دلاري قهرمان‌شهید ته	۹ـ
۱۱	دآزادي مین	۱۰ـ
۱۳	افغاني ملي سندره	۱۱ـ
۱۵	دجمهوریت په رڼا کې	۱۲ـ
۱۷	دوطنپالنې عقیده	۱۳ـ
۱۸	دجمهوریت سبا وون	۱٤ـ
۲۰	له میړونو ډکه هیواده!	۱٥ـ
۲۲	دنوي خاصه	۱٦ـ
۲۳	له اسراره ډك لیونتوب	۱۷ـ
۲٥	ای زما دژوند امیده !	۱۸ـ
۲۷	دافغان ولس هیواده !	۱۹ـ
۲۸	آزادي که دژوند نوم ؟	۲۰ـ
۲۹	زما ښېښتنه خاوره	۲۱ـ
۳۱	دجمهوریت پیغام	۲۲ـ
۳۳	ملي شهید	۲۳ـ

PROPERTY OF ACKU 7051

مخ	عنوان	گڼه
۳۵	دآزادی پربښته	۲۴ـ
۳۸	زما سپیڅلو هیلو !	۲۵ـ
٤۰	ای زماګرانه هیواده !	۲٦ـ
٤۳	دوطنپالنی غرور	۲۷ـ
٤٤	ګران وطنه !	۲۸ـ
٤٦	جمهوریت دی تل وی	۲۹ـ
٤۷	دمبارزی مین	۳۰ـ
٤۸	**دمو جودیت مینه**	**۳۱ـ**
٤۹	خپلواکی رڼا ده	۳۲ـ
۵۲	تجویز	۳۳ـ
۵۳	دښتمنیو مالکه !	۳٤ـ
۵۵	پښتو نستان او دنـــوی‌وخت زیری	۳۵ـ
۵۷	دانقلاب ناری	۳٦ـ
۵۸	حق زما پرخوا دی	۳۷ـ
٦۱	ننی انسان یم	۳۸ـ
٦۲	راز منه آشنا	۳۹ـ
٦۳	دشاعر لنډه پیژندنه	٤۰ـ

* * *

* * *

دا کتاب

زموږ ملی انقلاب د خپلو نوروا قتصادی او اجتماعی بدلونونو او اوښتونونو تر څنګ دملی او مترقی کلتور دودی او پرمختیا د پاره لاره پرانستی او پدغه لاره کی یی مثبت او عملی گامونه ا خستی دی.

دملی او انقلابی فکر دپالنی اوهڅونی په بر خه کی د جمهوری دولت فعالی برخی افغان زلمی نسل ته ددی موقع په لاس ورکړه چه خپل انقلابی فکر په خپلو هنری تخلیقاتو کښی ځای کړی او شعر او هنر ته نوی روح وبښی .

چه له هغه جملی ښخه یو هم ښاغلی رازقی دی چه زموږ دز مانی ښخه یی نوی الهامات ا خستی اود خپل هنری تخیل په جامه کی یی بیرته خپلی ټولنی ته وړاندی کړیدی. چه موږ یی د نوی او مثبت تفکریوه بیلگه بللای شو .

زه خوشحاله یم چه په دوو روستیو پیړیو کی د پښتو د چاپ شویو آثارو دسیمینار په مناسبت دچاپ شویو کتابونو په لړ کی ددی زلمی شاعر د اشعارو دمجموعی وخپرولو ته هم موقع ورکړ شوی ده .

پوهاند دکتور نوین
د اطلاعات او کلتور وزیر

جمهوری سندره

گران افغانستانه ! جمهوری دی مبارك
داملي حکومت او آزادی دی مبارك
ای افغان اولسه! دابنیادی دی مبارك
ستا په ملي ژوند کی نیکمرغی دی مبارك
لوړ افق په لوری ترقی دی مبارك
گران افغانستانه ! جمهوری دی مبارك

* * *

لاړه زما نه درد منـــدی او رنځوری نوره
تیره مرحله شوه د ظلم ونوناداری نوره
نور به خپلسنتنان د انسانی ښکلو حقوقو شو
واو ښمنله پا نه ددی تیـــری کمبختی نوره
مینه ، وروروولی ، برابری دی مبارك
گران افغانستانه ! جمهوری دی مبارك

* * *

پا خیږی ځوانانو او چمتو شی د سبا په نوم
نوو آرزوگانو ، نوی ژوند او د بقا په نوم
تیر نو زیاتی هیر کړی چی نور وخت مبارزی غواړی
لاړ شی پسی وړاندی د نهضت او ارتقا په نوم
زیری نوی نسله ! کامیا بـــی مو مبـــارك
گران افغانستانه ! جمهوری دی مبارك

* * *

۲۶ ــ چنگاښ ــ ۱۳۵۲ ــ کابل

زما
جنت
وطنه

که دې شنه شنه چمنو نه که سمسوره دې باغونه
درېو اوبونه ډك تل که ویالې دې یا ډنډونه
تنکیتوب که طراوت دی رنگیني د ی که رنګو نه
ښه فضا کې ښې وږمې دي سرې با غچې دې که ګلونه
که ښکلا او که جمال دی که هنر او یا کمال دی
دنړۍ پر مخ جنته ! ای زما ښکلیه هیوا ده!
د غه واړه هم دا ته یې
دغه واړه هم دا ته یې

* * *

که دې دلته مست سیندونه په ګډاکه دې رودونه
که چیني له کیفه ډکې که په څوږ دې ابشارونه
ښیاني که دستر توب دې داپراخ پراخ ډاګونه
جګې تړې هسکې څوکې که لوړ غرونه یار غونه
که شوکت دنا تړو دی که عظمت د سر درو دی
د نړۍ پر مخ جنته! ای زما ښکلیه هیوا ده
د غه واړه هم دا ته یې
د غه واړه هم دا ته یې

* * *

خزانې او که دولت دی | که هستي موجوديت دی
افغاني ښکلي خويونه | که ميړانه يا غيرت دی
شمهکاري او سر ښندنې | که همت او شجاعت دی
سر لوړي دي که وياړنې | که وقار او يا عزت دی
دا ناموس او که ابروده | ملي‌يت دی که پښتو ده
د نړۍ پر مخ جنته ! | ای‌زما ښکليه هيوا ده !

دغه واړه هم دا ته يی
دغه واړه هم دا ته يی

. . . .

ونو لی که دخو دی دی | جذبی که د مستی دی
که دالوړی غوری هيلی | د ښتينی نيکمرغی دی
که جلوی د سولی امن | که نغمی د آزادی دی
په ورورې برابرې کی | اندیښنی که ددوستی دی
د فطرت ښکلي رازونه | د ژوندون ژور رمزونه
د دنيا پر مخ جنته! | ای‌زما ښکليه هيوا ده

دغه واړه هم داته يی
دغه واړه هم داته يی

*　*　*

شتمنی که ددنيا ده | ژوندیتوب او که بقا ده
دا ښايسته واقعيتونه | نعمتونه که ښکلا ده
تجدد که تحول دی | تنوع ده که لوړتيا ده
د زړه سر که داشيا دی | که جوغه په‌سرز ماده
زماغوښنه ، زما وينه | زما ساه، وجود او مينه
که می کور که می ديره ده | که مسکن يا هديره ده
چی دی نمانځم چی‌دی‌ستايم | چی له تايمه اوستايم

دجنت په شان وطنه !
دغه واړه هم دا ته يی

*　*　*

دانقلاب زلمی

وینی مـــی تـــو د ی‌دی دو مره نه چی‌می خودی یوسی
پـو هـــه را ســره ده هسې نه چی می مستی یوسی
څوانی ولو لی او پیغلی هیلی‌بی‌توفان زړه کی
نه هغومره‌هم چی می یو نونه لیونی یوســی
زه یم چی غرور می قربانی ته‌په نخا ورځی
نه دومره‌چی‌ژوند نه می‌شعور اوهوښیاری‌یوسی
نن هم ډیر در دونه شه زما دمینی لاره کی
نه دومره چی‌ما څنی احساس اورنگینی یوسی
داسرود دعشق چی زړو کی نه‌وینم څوریږمه
نه هغومره هم‌چی می یونونه لیونی یو ســی
زه کله غولیږم چـی‌تاریخ‌کی نوی باب یمه
زوی د حوا دڅـو اوزلمـــی دانقـلا ب یمه

خنګه مبارزه

مبارزه ښایي پیکیره .مقاومه، پولادینه وي هم
نه ماتیدونکې .اصولي وي او متینه وي هــــم
په قوي عزم تر وروستي شیبې د ژوند پورې وي
تر آخیري څاڅکي د وینو . او ریښتینه وي هم
تر نهایي هدفه پورې په میړانه مینه
پخه، ثابته . زړه وره ، له یقینه وي هم
دخلکو قار چې یې په منځ کې سرې لمبې وهي تل
سترې کیدونکې نه، فعاله آتشینه وي هم
بې ښویید نې ترمطلوب بریالیتوپورې
انقلابي تغیر راوړونکې او امینه وي هم
هغــه چې کیږي دبر ی او آزا دی په خا طــــر
دسترې سولې دانسا نـ د نیکمر غــې په خاطر
دنوی او خت نسل همــدا مبارزه خوښوي
چې تجدد راوړي هغه مجادله خــو ښـــــو ي
په انقلاب دارښتیاني زا من دخلکو ګوره
چې ترې تاریخ جوړ شي هغه مجاهده خو ښوي
نوي نړې نوي انسان داوسیدو دپاره
پوره روښانه او آرا مه آینده خــــوښوي
هغه چې نن یې خیال کول یوازې خوب لیده دی
نوجوړونکې دتاریخ هغه نیته خو ښوي
په استعداد چې هر انسان خپلــه اړتیا کړي لیرې
دتاریخ جبر کې نن هغه اندیښنه خوښوي
مبارزې دې وي . دهغسې پیړې په خاطر
دسو لې، آمن، آزادۍ او نیکمر غې خو ښوي

ښکلی می هیواد دی

ښکلی می هیواد دی   دادآریانا وطن
اوسی افغانان پکښی   دا دستر یما وطن

مور ددی ښاروننو ده   بلخ د خردسان زما
ویاړ دتاریخونو دی   لوی افغانستان زما
تاج دی دجهان په سر   زړه دی دایشیا وطن
ښکلی می هیواد دی   دادآریانا وطن

• • •

کور دتاریخی میړو   دا دتمدن زانګو
دا د آزادی اوپت   دادعلم وفن زانګو
ډیری خزانی لری   دا مو دبقا وطن
ښکلی می هیواددی   دادآریانا وطن

• • •

ځی دستر هدف په لور   نن دوخت کاروان سره
داقهر مانان خلك   سم نوی انسان سره
لوړ افق رڼاکی به   جوړ شی داز ما وطن
دا جمهوریت زما   دادآریانا وطن

دعلم قربانیان

دتاریخ پاڼو کی یی نوم په زرین خط باتی شی
چی څوك سرورکړی دبشر دسعادت دپاره

دیاد گار خلی به یی خا مخا په زړو جوړیږی
چی قربانی شی څوك د علم و معرفت دپاره

دا مرتبه یی ښیتیه نه ده سر بازانو څخه
چی مړینه و منی د ښکلی وا قعیت دپاره

نن انسانان به یی په مرگ باندی په څه نه ژاړی
دچا چی روح شی نذرانه دبشریت دپاره

درښتیا نیوانسمانانو لو ړ مقام به گټی
چی دخپل ژوندہ شی څوك تیر د حقیقت دپاره

قهرمانی یی تړیو الله یادو کله باسی
څوك چی سر ورکړی دنړی دستر خدمت دپاره

دزلمی اردو عسکر

دشلمی پیړی خوان یم
د وسملی سره می پوهه
ا ودنوی وخت عسکر یم
دز لمی ار دو افسر یم

* * *

د هیواد سر ښنده غږی
ر ښتیا نی زوی یم دخلکو
شهکاری می په تاریخ کښی
فنکاری دسر با زو می
دمیړا نی په ډگر کی
دشلمی پیړی ځوان یم
قربانی دنام و ننگ یم
د غیرت په وینو رنگ یم
لکه لمر هسی ځلانده
په نړی کی ده و یانده
تر هر چا نه زړور یم
ا ودنوی وخت عسکر یم

* * *

زه مین په آزادی یم
حریت پاکه فضا کی
استعمار ته می ور کړی
په زور گیروه می او رکړی
پهلوان د حو اد ثو
دشلمی پیړی ځوان یم
تل خپلواك یم او سید لی
رو زل شوی زیږ ید لی
دمیړا نی امتحان دی
دغه ځمکه او آسمان دی
تو ر یا لی دهر ډگر یم
او دنوی وخت عسکر یم

* * *

نن د وخت په تحول کی   ما موندلی هم بدلون دی
سولی. امن پسی درومم   دا زما د ژوند مضمون دی
زه دښمن دامپریالیزم   د نړی د دښمنانو
همیشه یمه ملګری   د ربښتینو انسانانو
هر ملی جنبش په حق کی   مدام تیر له مال اوسریم
دسولی پیړی ځوان یم   او دنوی وخت عسکر یم

• • •

زما خاوره سره او سپین دی   زما ګران وطن جنت دی
زه یې تل یم ساتندویه   خپلواکی می لوی نعمت دی
سر می جګ دی په نړی کی   زما ژوند په شرافت دی
زما نه په دی شاهده   دغه ګرده حقیقت دی
رازقی ! ویښ او هوښیار یم   له هر رازه ښه خبر یم
دسولی پیړی ځوان یم   د دی نوی وخت عسکر یم

دجمهوریت دلاري قهرمان شهیدانو

دجمهو ریــت د ښکلې لا ري قهر ما ن شهیــده!
ستــا لهسپیڅلو قر بانیو شم قربان شهیده!
ستا په سرو وینو کلمه د جمهوری نن ښکل شوه
تا گرا ن هیواد ته را وو ړ ښکلې ار مغـا ن شهیده !
زلمی افسره ! ستا په ځوانـــو آرزو گانو قسم
یوبه تریا یه ستا په پل با ندی روان شهیده !
ستا سر لوړ ی ته هر ځوك سرږه در ناوی ټیټوی
ستا په ایمان باندی ځوانا ن لری ایما ن شهیده !
ستا ار مانو نه به مو ږ هم پـهقربانی سر کوو
تاچی تر سره ددی خلکو کړارمان شهیده !
لوی افتخار په دی نړی کی بـــه تر دی بل کوم وی؟
ستا په نامه باندی چی ویاړ ی هر افغان شهیده !
ستا شعارونه له هیچانه هیر یدلای نه شی
ستا شعارو نه نن شعار دزوړاوځو ن شهیده!

د آزادی مین

زه آزاد یم زیږیدلی　　او آزاد یم او سیدلی
دخپلواکی مور په غیږ کی　　دخپلواک پلار ښکلی زوی یم
د آزاد ولس سړی یم　　د آزاد وطن بچی یم
آزادی می غوښه ، وینه　　آزادی می ژوند او مینه
په آزادو نغمو سرتل　　یو بلبل د دی چمن یم
زه مین په خپلواکی یم　　زه مین په ګران وطن یم

* * *

دا لوړ غرونه کږ نګونه　　دا ښویېدلی جګ ناوونه
سر دری او تاتری می　　مرچلونه ، سنګرونه
زمړ می د آزادی می　　نخیدونکی آبشارونه
افسانی د حریت می　　په هیواد کی سمی،غرونه
همیشه په آزادی می　　ځکه تیر تر مال اوتن یم
زه مین په خپلواکی یم　　زه مین په خپل وطن یم

* * *

دا زما خپلواکه خاوره　　چی زانګو د آزادی ده
چی نړی باندی جنت دی　　ښما نه د آزادی ده
د آزاده ژوند فضا می　　دا آزاده شان دنیا می
ښه مثال د عظمتو دی　　دوقار او د آبرو دی

ټـو ل جهـــا ن ته دانن ځکه
د آزاد ژ وند هیله من یـــم
زه مبـــن پـــــه آ زا د ی یـــم
زه میـــن پـــه گرا ن وطن یم

* * *

آزا د ی زما ژ ونـد و ن د ی
آزا د ی زمـــا هســـــتی د ه
آزاد ی زمـــا سیا لـــی د ه
آزا دی مـــی نیکمر غـــی ده
ما پـــه وینـو ده گټلـــی
او پـــــه سر می ده ســا تلی
لا پــه و ینو بــه یی سا تــم
قر بــا نیو تـــه تل نا ځـــم
ځـو ژ و ند ی یمه وطنــه !
آزا دی د ی آر زو مـــن یـــم
زه میـــن په آزاد ی یـــم
ز ه میـــن پـــه گرا ن وطن‌یم

افغانی ملی سندره

یو زموږ هیواد دی ګران افغانستان
لوږ به یی تل ساتو دا ملی ننګیالیان
یو دی بد خشان ، هرات باغ او کندهار که دی
غزنه ، ترکستان ، پکتیا کابل ، ننګرهار که دی
ټول له یوه خاوره دی با میان که سیستان
یو زموږ هیواد دی ګران افغانستان

* * *

ترک اوهزاره ، او زبک ورونه سره واړه دی
هر بلوڅ ، تاجک ، پښتون زړه په زړه ترغاړه دی
ګډی زموږ وینی دی ټول یو افغانان
یو زموږ هیواد دی ګران افغانستان

* * *

موږ کی تور اوسپین نشته کلیو که ښارو کی یو
نیټ او پاس هیڅ نه منو سمه که په غرو کی یو
ګډ تاریخی نوم لرو لوړ شوکت او شان
یو زموږ هیواد دی ګران افغانستان

* * *

دوست اودښمن گڼه مو دی — یــــو دی ملیــــت زمو ږ
یو مــو قــهــر ما ن خلــك — یو مــو تــی ملــت ز مو ږ
یو مو د گڼه ژ وند پــړا و — و ړا نــد ی یـــو روا ن
یو ز مو ږ هیـــواد د ی — گـــــرا ن افغا نســتا ن

* * *

نن پــه دی نړی کی ټول — ژ ونـد د شرا فت غوا ړو
سوله ،آزاد ی ، و رورو ی — مینــه عـدا لـت غـوا ړ و
ځــو د اوړ هد ف پســـی — ستــر لـــرو ا رمـــا ن
یــو زمو ږ هیـــوا د د ی — گـــــرا ن افغانســتا ن

دجمهوریت په رڼا کې

زما وطن د ی دلر غو نــوعظمتو نو ننبه
د زمانی ددی ښایسته ښایسته یا دونو ننبه
که په ښارونو کی می ناوی‌ؤلرغونی غزنی
بلــخ راته پا تی لویه مورده دښارو نو ننبه
دتمدن معراج ته هر چانه یــم مخکــی تللــی
په تاریخــو کی می ژ وندی د تاریخو نو ننبه
دایشیا زړه ا ودنړ ی پــه‌سر جو غه یمه زه
د هیواد ټره خوا می ده دجنتو نو ننبــــه
زما د ژ وند شمهکار ی هیری له زمانه، نه دی
په سمو غرو کی می‌ښکار،ده دبر مو نو ننبه
درنده ما ضــی‌می ده له‌ډیره افتخاره ډکه
دا‌آینده‌می ور سره هم‌له وقاره ډکه

* * *

دهیواد غرو نه می له‌سنړرخزا نــو ځنــی ډك
دا مست سیندو نه می له‌غښو قدرتو ځنی ډك
دا ښکلی خاو ره می زانګودسو کالیو بو یــه
پراخ ډا ګونه می له ډیرو ثــرو تو ځــنی ډك
دا سپیره کانی می هم کم‌ترسرولالونو نه دی
ښکلی ټاټو بی د ی زما له‌سپینو سروځنی‌ډ ك
میړ نو خلکو می هیڅا نه‌سر ټیټ کړی نه‌دی
زما تاریخ دی دشمهکارو له‌کیسو ځنــی ډ ك

زما دیری او هدیری دواړه‌در ندی یا دیری
دی پس منظـر می تاریخی‌شخصیتو ځنی د ك
دتمدن ماشوم‌لو ی‌شو ی دی لمن کی زما
هر طلایی دوو تیر شوی په وطن کی زمـــا

* * *

په‌دی ویاړونو کی روان یم‌دغیرت‌په چغــه
نه مغروریږم و ړا ندی ځم‌دحرکت په چغه
په تو دو وینو، درو ندانوفکورو په ملتیا
د ژوند کاروان به وړاندی‌بیا یم حریت په چغه
دنوی وخت غوښتنی هر کلـه‌شعار دی زما
ور کوم خلکو ته وینښتیـاداوړ همت په چغه
داچی سر تیری، زړور ،زوږ مستقبل پسی‌ځم
زه ویده نه یم، مدام وینښ‌یم دجرئت په چغه
هریو افغان دنو ی ژوند په‌تکل مـلا تړلی
را لړزیدلی مو هیواد دجمهـوریت په چغه
د جمهو ریـت‌نظام د لاری اعتلاپسی ځو
چی توری شپی‌ږنه لری‌هسی سباپسی‌ځو

دوطنپالنې

عقیده

زه هغه درد من یم، د دردمنو چې دردونه خوږم
هغسې غمجن یم، دغمجنو چې غمونه خوږم
پوه یم دا تودې، سړې دژوند ماته قوت بخښې
ځکه داوبو غوند لنبې خورم اواورونه خو رم
دا خوږې ترخې مې له‌خپل عزمه گر ځوای نه شې
زه دخپل هدف لار کې اغزي او دا خنډونه خورم
هریو مشکل غاړه دتسلیمېږ ما په وړاندې ږدي
زه هغه زیار کښ یم چې ربړونه اوزیارونه خورم
ډېره ښه دوا مې درنځو نــو حوصله گڼم
خیرکه یم رنځور خودرنځورو تل رنځونه خورم
هر باطل به محوه کړم ترخوچې حق ته ورسم
ځکه مې په پاکه عقیده داسوگندونه خورم

دجمهوريت سباوون

ستورو په آسمان کې خنداګانې اټنونه کړل
يو بل ته يې پټ پټ په شوخې اشارتونه کړل

سپينه سپوږمۍ وه ته دستورو له جرګو ځنې
واوښته په بيړه لوړو غرو له کنډو وځنې

ځرک درنو ستورو په افق کې ورکيدونکي شو
غيږه دفضا کې دنور مخ راڅليدونکي شو

ناڅاپه دشپې په کيفيت کې اوښتون راغې
ځرک شو سپيدې وچاودلې ښکلې سباوون راغې

* * *

والو ته نسيم دسر درو اوت ترو ځنې
ډکه يې لمنه له پستو خوږوو ږمو ځنې

ويښې يې غوټې کړې په باغو کې له خوبو ځنې
ويې غوړول تنکې ګلونه له اغزو ځنې

ووريده پرخه د ګلانو او وښو پر مخ
ميشت شو طراوت دچمنو او دباغو پر مخ

ځوږ شو دمرغانو چوپتيا ماته شوه بدلون راغې
نورې سپيدې وچاودلې ښکلې سباوون راغې

* * *

ووتله سپينه پلوشه نو روتيارو څخه
پورته شوه رڼا دلوړ افق له کنارو څخه

ولویدلی وړانګی هری خواته‌سمو غرو باندی
راغله خوشالی دوطنوا لو خپوزړو باندی
ولړ زیدی هیلی ! وماحول پـه ګډا شولو
وتخنیدی مینی طبیعت هم‌پـه‌شنها شولو
زیری شول خپاره چی په‌وطن نوی ژوندون راغی
نوری سپید ی د چاو دلی ښکلی سبا وون راغی

* * *

و ګوره زما دوطن ځوانه ! رنګینیو تـه
غوږ کیږ ده خوږو خـوږو نغمو دآزادیو ته
وویاړه تاریخ کی مو دنوی‌پیړی‌باب ښکاری
ډیری تازګی دتحول اوانقلاب ښکاری
شاباس دفط رت په تکا مل اړ حرکت باندی
ښاداو سسئی وګروږ په قومـــی‌جمهوریت باندی
خوبن دی «رازقی»چی‌می په‌ژوندنوی‌مضمون‌راغی
ورځ ده وریسی‌د جمهور یت چی سبا وو ن راغی

له سر و نو ډکه هيواده

له تانه شم قربان ای د سرو ډکه وطنه!
نازېږو نښې په تا دافسا نو ډکه وطنه !

دا ستا په هره خوا کې ښه يا دونه دې پراته
ښکاره د شهکار يو تاريخونه دې پراته

لا ستا په کنډ وا لو کې عظمتونه دې پراته
ستا غيرت او زانگو کې قدرتونه دې پراته

په زړو کې مو يې پروت د کارنامو ډکه وطنه!
له تانه شم قربان په د سر و ډکه وطنه!

دا ته خو دميرويس او دخوشحال درنه ديره يې
هم ته خو دايمل او درياخان ښه هديره يې

دا ته خو دشيرخان او دروښان دژوند کعبه يې
دا ته خو دننگيا لو افغانانو ښه اسره يې

ډېر ښکلي او د ښکلو خاطرو ډکه وطنه !
له تانه شم قربان ای د سرو ډکه وطنه !

افسوس چې نن هغه برم وعظمت نه دی راپاتې
افسوس چې نن هغه شان اوشوکت نه دی راپاتې

افسوس چې نن هغه ننگ اوغيرت نه دی راپاتې
افسوس چې نن دپلار نيکه همت نه دی راپاتې

خدای مه کړه چې ورک شم د ښانو ډکه وطنه !
د ښکلو منظرو او يادگارو ډکه وطنه !

خونن دزمانی بادیم له خوبه بیدار کړی
ستا ډیرو نا خوا لیو یم پوه کړی هوښیار کړی
دعصر حرکت یم پرمختګ ته تیار کړی
ستامینی یم ترهر چارښتیانی فدا کار کړی
«نجات»ورکوم نور د کمبختـو ډکـه وطنـه!
دلویو نهضتو او جنبشو ډکـه وطنه !

۹ر۳ر۱۳۴۸
کابل

دنوی خاصه

چی نوی راشی زاړه بدلیږی | وخت چی خه غواړی هم هغه کیږی
هر خه شی شاته راستنیدلای | یوازی وخت دی چی نه ستنیږی

* * *

نامه د نوی ډیره خوره ده | ځکه دنوی دغه خاصه ده
څوك چی په زمزدنوی پوه شی | ورسره نوی بیا اندیښنه ده

* * *

په نوی فکر دنن انسان دی | په نوی لاره و ړاندی روان دی
چی نوی ژوند وی نوی نړی وی | هریو و گړی په دی ارمان دی

* * *

دنوی عمر هم ژبنته ډیر وی | زاړه زوال مومی اوتیر وی
په ژوندکی ښکلی راز دی دنوی | ځکه دزوړ نوم ترهرچاهیر وی

* * *

د ژوند غوښتنی چی قبلوی تل | نوی نو ځکه بریا لی کیږی
ددی زوړ زوال کی گوره | مدام دا نوی را پیدا کیږی

* * *

نوی دی ښښپړ مترقی دی | لاوده مومی وی دی تکامل کی
نه منی نوی غلبه هیڅ رنگ | ځکه دی غالبه هر تعامل کی

• • •

۳-۹-۱۳۵۱

کابل

له اسراره ډک لیونتوب

خوانی خو دا وه چې شوه تیره او تیریږي پسې
کاروان دعمر دمرګ خواته نژدې کیږي پسې
دغه دژوند شتمنې
وړیا له لاسه موځي
کمبختي داده لا زموږ چې خوشالیږو پرې هم
هیڅ نه پوهیږو پرې هم

* * *

وخت سره اوسپین دی خوبی موږ نن قیمت نه پیژنو
لا یې په لوی لاس غورځوو وسیند ته
بې ګټې ځي زاځنې
او به یې وړې راځنې
یا ورته اور اچوو ناخو دی لمبوته یې هم
دا هوښیاري ده که جنون یا ناداني یې بولې
موږ خو پرې ډیر نازیږو

* * *

هوکي دا چا دومره پرانده اولیونیان غوندې کړو
دخپله ځانه بیګانه په دې جهان غوندې کړو
دا ځان چې نه پیژنو
جهان چې نه پیژنو

PROPERTY OF ACKU 7051

دانو دچا دلاسه ده زموږ په مال‌اوپه سر
کنه دخپله لاسه
ناداري لوږه، بربنده تيا او بې‌کوري خونه ده
دا تا پوهې خو نه ده ؟

* * *

آشنا ! ته راشه په دې راز خه‌پوهېدل پکار دي
په دې مرگونې غوندې ژوند فکرکول پکار دي
چې نه ژوندي يو نه مړو
نه مو شعور نه علم
زياتي په دې پيړۍ کې هسې اوسېدل شرم دي
جرم دي هغه چې بخښل يـــې نشته
بيا دانسان دپاره
نه دي هم خپله مشوره ښه وکړه

ای زما دژوند امیده!

خومره ښکلې پسرلی دی　　خومره ښکلی ننگرهار دی
په افق سبا ختلی　　نوی ورځ نوی سهار دی
یه زما د ژوند امیده!　　ژر ژررا شه نوردی واردی
خلك ستا په انتظار دی　　وطن ستا پـه انتظار دی

* * *

ددهقان تو دو خولو نن　　تازه کړی دی ملکو نه
دلته شنه ښکاری باغونه　　هلته شنه ښکاری فصلونه
دکار گر دوینو خاخکو　　هم ښندلی دی رنگونه
خوك یی بولی سره گلونه　　خوك یی‌بولی داسره ملونه

* * *

چی لاسونه شی تنها کی　　دوز خونه به ورانیږی
چی دا وینی‌شی‌پری‌وچی　　جنتونه و دا نیږی
چی هلو نه پری زهیر شی　　دا لوړ غرونه هوار یږی
چیرته غوښی‌چی‌شی ویلی　　آسمانونه ښکته کیږی

* * *

په ژوند و حرکتو کی　　پروت دژوند دغه اسرار دی
ای زما د ژوندا میده!　　ژر ژرراشه نوردی وار دی
خلك ستا په انتظار دی　　وطن ستا پـه انتظار دی

دسپین غرله سپینو واورو
دلته هم دګلو تل کې
دغه هم دانسان زور دی
وچ دا ګو نه تازه کیږی

دسپر لی باد را چلیږی
دا ونې ور ته ګوری
چې سیندو نه را ستنیږی
په دښتو او به بهیږی

* * *

دخیبر په افق باند ی
دسپین غره په شفق باندې
دلته برق د ژوندانه هم
ننګرهار میلو د پار ه

هلته لمر په راختو د ی
سپین سبا په خپر یدو دی
هر پلو په ځلیدو د ی
هر یوز ړه په تخنیدو دی

* * *

اوس هغه دښتونه نشته
ای زما د ژوند امید ه !
خلك ستا په انتظا ر د ی

سمه غر ګل او ګلزار دی
ژر ژر راشه چې دی واردی
وطن ستا په انتظار دی

* * *

دلته مینه و ینم زیړو کې
دلته فکر په سرو کې
یو رو ښانه مستقبل د ی
دا زاړه به زوال مو مې

دلته نور وینم خیرو کې
نو ی زور هم په لاسو کې
را روا ن په تیند کو کې
نو ی زیر ی په دی شپو کې

* * *

رانژ دی وخت دمیلو د ی
دښکلا په انقلاب کښې
دنا رنج دګل میلې ته
چې د ژوند په مزو پوهشو
په ښو لا ر جا رو کیږ ی
ای زما د ژوند امیده !
خلك ستا په انتظا ر د ی

دخو ښې او دخوندو د ی
دپسر لی په رنګینو کې
ستا و ږ مې راځې وږموکې
دا ار ما ن مو ا رما نو کې
«رازقی» زړه ستا په‌لار دی
ژر ژر راشه نور دی واردی
وطن ستا په انتظار دی

* * *

دافغان اولس هیواده

له غیر نه ډکی خاوری
دافغان او لس هیواده !
دپیا وړو سړو کور ه
دعظمت لو یه بنیـاده!

هره تیږه دی تاریخ دی
ژوندی‌ستا افتخارات دی
تاترو کی دی‌لا اوس هم
درڼو تو رو بر یښناده

دبازانو ښکلی ځـا لی
دزمرو لو یه دیره یـی
په دی‌ویاړو دایشیا چی
تا زید نه نن په تا ده

آزاد تا کی زیږید لـی
نو خپلواك به دی‌تل‌ساتو
سر ښند نه د زلمیـو
خو په تا باندی‌رښتیاده

ککړ ی د غلیـمـا نـو
ستا پښوکی‌خاوری‌شوی
هر ملی‌دننگ‌غورځنگ‌دی
اسا رت پـه سر بلا ده

هره تړه دی سنگر دی
هره څوکه دی‌مورچل‌دی
دمړانی شهکـا ری دی
دتـا ریخ لو یه ښکلا ده

مړنی چی پکښی اوسی
دملی بیر غ د لانـد ی
راز قـي زړ گیـــه !
دادعزت‌خونه ښتونخواده

* * *

ازادي که دژوند نوم

ای آزادي دولسو دنهضتــو نــو رازه !
دانقلاب خوږې نغمې دتحریکونو رازه !
دا ښوریدنې چیرته
دا خو ځید نې چیرته
دانسانانو جنبشونه ،ښور ښونه چیرته
ای آزادي د ژ وندانه آوازه !

* * *

په دې نړۍ کې دغه ښکلې بدلونه له تا
دا او ښتنــې او ژور تحو لونه له تــا
دجریا نونو سره
دکار وانونو سره
نن دبشر مبارزې ټول جهاد ونه له تا
حرکتونه له تا

* * *

ای آسماني سو غا ته ښکلـــې جنتې سوغاته
په دفطرت نعمته ښکلې طبیعـــې سو غا ته
په دبقا نښانې
دارتقا نښانې
چیر ته چې ته نه یې هغه خلك نو ټل دې ښکته
مړه دي او ډیر بې پته

* * *

ای آزادي دژ وندانه دوهمه نومه،او ښایسته تعبیره
رښـــا دسولې ، عدالت یې دوروری تقدیره
نیکمر غی تاسره دي
شتمني تاسره دي
انسانان تا په وینو اخلي ای دروح تقدیره !
دښکلې ژوند ضمیره
ای آزادي !

زما ښښتنه خاوره

ددې گران وطن زلمی یم اوسر باز یم
سا تندوی دحریت، نـــــه امتیاز یم
دامې خاوره که مور مې
دا مې کور او ښکلې گور مې
راته گرانه تر هر چا او پرې مین یم
دا وطن زما اوزه د دې وطن یم

ما خپو خې پکښې کړې دې په مینه
له دې هسته ده زما غو ښه اووینه
دا زانگو مې دروزنې
دا مې غیږه دپالنې
چې له دې ځنې پیدایم په کې پایم
تو په مینه به یې ځکه مدام ستایم

• • •

دلته لوړ دې آسمانونه ، هسک دې غرونه
دلته مست دې آبشارو نه او سیندونه
داده ناوې دښارونو
دا زانگو دتمدن ده

په ملی افتخا راتو یی نازیږم او خوښیږم
بس ددی په یوه لویشت تر سر تیریږم

دلته ستر دلته آباد او دلته ښاد یم
دلته د روند دلته ژ وندی یم او آزاد یم
حریت زما ګانه ده
سوله ، امن می شعار دی
ددوستی په لاره ځم او پت یی ساتم
همیشه غواړم وروری ، عزت یی ساتم
* * *

زه سرباز مین په صلح او حریت یم
بریالی په سر تیری او په غیرت یم
یوه دوخت په ښو رمزونو
په هر رنګ نزاکتو نو
لرم علم درنی توری ترخنګه
په ویرتیا می ښه کوم دهیوادرنګه
چی زلمی دنوی وخت یم
او سرباز دشلم قرن

دجمهوریت پیغام

ډېرو خبرې یا څېړې ملګرو استازګی بیرته کړی
نور نو سپین سهار دی توری شپې تورتیاری نشته
وخته پا څیږ لی خپسی موله‌خانو نو ،ده
نور نو مه ډارېږی ویره نشته، خطری نشته

* * *

وښوریږی ،پور ته شی سره نه پاستی ژو ندی پاستی
زور موشته په متو کی او فکر مو په سرونو کی
ستا سې طبیعت کی ډېر ښایسته استعدادو نه شته
تاو مو شته په وینو کی او نور مو شته په زړونو کی

* * *

هغه چې کار وان د تمدن ردنه اوبروړاندی دی
هله چی ناوخته دی عمل او چټکتیا ښا یی
دا وړا نی ویجاړی مو په لاسو خوږ یدلای شی
هله همت وکړی ،قر بانی ښایی وړتیا ښا یی

* * *

نور موږد وطن یو اووطن زموږ دپاره دی
نور مو په خوږو خوږو وعدو څوک غولولای نه شی
نوری هراړ خیزی بند مرغی له منځه تللو نکی دی
نور نو تیر ترخه وختو نه شماته ستنیدای نه شی

* * *

گرا نو وطنوالو: ملا وی وتړی دکار وخت دی

دا ښکلی وطن در څخنی دیری قربانی غواړی

نوس نودری وار دی چی جوړ خانته جنتو نه کړو

دا ښکلی ارزو دخدمت مینـه لیونی غواړی

* * *

نور زیا تی تیگی .فساد تذویر اودادوکی نشته

نو رهیڅوك دچاپه وینوغوښدو پرسیدای نه شی

دا ښکلی پیغام دجمهـوری دیهیوادوالو ته

نور هیڅوك دچاپه تیټهدو کی لوړیدای نه شی

ملی شهید

دقربا نیو په سرو وینوکی چی رنگ شهید یم
په افتخار می سر ورکړی دی په ننگ شهید یم

په لوی ایثار می دنړی سره سیالی گټلی
دهر افغان دژوند می ستره نیکمرغی گټلی
په سر ښندنو می ددی خلکو ښادی گټلی
دی گران هیواد ته می دا ښکلی خپلوا کی گټلی

دافغا نی خاوری ډیوه بانډی پتنگ شهید یم
په افتخار می سر ورکړی دی په ننگ شهید یم

* * *

ما امتحان دسر بازی په هرډگر ورکړی
دمیړه توب لو ست می غلیم ته په سنگر ورکړی
هر یو یر غل ته می سینه او ټټر سپر ورکړی
دقام وطن دشرا فت په نوم می سر ورکړی

چی آزادی می یادگار پریښی ددی جنگ شهید یم
په افتخار می ور کړی دی په ننگ شهید یم

***

دخپل وقار بیرغ می پورته په آسمان جگ کړی
دبا توری ښکلې اواز می په جهان جگ کړی
په نړی والو کی می سر د هـر افغان جگ کړی
دامی په توره ، سر ښندنه اوایمان جگ کړی
ځکه په جار وایم تر هر چا نه سر دننگ شهید یم
په افتخار می سرور کړی دی په ننګ شهید یم

* * *

زما همت وچی دزور می سنگرونه مات کړل
دمې په زورمی ددښمنو اورمیرونه مات کړل
داستعمار می پولادی کلـک ځنځیرونه مات کړل
داستثمار می په یر غلو غـور ځنګونه مات کړل
د گران هیواد دښمنتنی خاوری د رنگ شهید یم
په افتخار می سرجار کړی دی دننگ شهید یم

* * *

دآزادی

پریښته

ددی شنه آسمان دپاسه
د شفق تر سر خی وړا ندی
دسپوږ می په پلوشو کی
کهکشا ن نه هغی خواته
په هرڅه کیچیمی نورشته
په دی ډیر ښکلیجهان کی

هغـــه ار ته فضـــا کی
دا فـــق ښکلی خندا کی
د ږهـــو ستو رو ځلا کی
دتاو ده لمر پـــه رڼا کی
په هر څه کیچیمی رازشته
ملکـه دبر کـت یـــم
زه رڼا د حریت یـــم

* * *

دنسیمه سره یو ځــای
له تنکیو شا ن غوټیـــو
دگلزار لهتازه تو بــــه
ددی لویو ټرو منـځ کی
ښه تابلـو در نگینـــو
په دی هر راز او ښکلاکی

په خوږو خوږو ږږموکی
د گلو نو په غوټچـو کی
د بلبلو په نغمـــو کی
په گلهاد ځړو بـــو کی
کیفیـــت د فنکاریـــو
لوی کمال د طبیعت یـــم
شهکاری د حریـــت یم

* * *

لوړو غرو په هسکو څوکو
تر آسمانه چی‌دی لوړی
چی‌یی خیټه کی لعلونــه
هغه ډښت هغه سارا کی
دبد به او شو کتـــونه
په دی گر دو کی‌چی‌پروت‌دی

په دی لوړو سر درو کی
هغـــو جگو تاتــرو کی
او پر مخ یی ټول گلونــه
هغو غـــرو هغو رغو کی
دا غـــرور او عظمتـــو نه
هغه«شته» هغه«قیمت» یم
آزادی او حریـــت یم

* * *

د خو ږو چینو اوبو کی
درو دونو په مستی کی
دنرو لښتو پــــه غاړ ه
په هرځا څکی دباران‌کی
په ربښتینی چی «حیات» دی
لوی تعبیر چی دژوندو ندی

په اڅپو کی دسیندو نو
په تل تـــل کی د بحرونو
درڼو ویالو په منـــځ کی
په در گیو په ډنډ ونـــو
ارز ښتو نه‌یی لا زیات دی
لویه مور د سعـــادت یم
زه معنا د حریـــت یـــم

* * *

لاندی باندی چی خلیږی
چی پری ښکلی کاینات دی
دانغمه او کــــه آوازدی
په دی ټولو رمز مو کی
تحول که تاز گـــــی ده
ددی ټـــولو پــه ذرو کی

داز ماټو لـــه رڼـــا ده
دا ښکلا گر ده زمـــ ا ده
که داسوز دی اوکه‌ساز دی
تاوه شوی می‌نـــوا ده
حر کت که رنگینـــی ده
بس جلـــوه د معر فت یم
کلمه د حریـــت یـــم

* * *

هنگا مه دور ځو شپـــویم
چې لههیڅا نه هیریـــږی
حرارت پهجنبشـــو کی
هر غورځنګ دانقلاب یم
لکه روح یم د ټولنـــــو
دبـقا او پـــــت دپاره

و لو له دزمــــانـــو یم
افسانه دتاریخـــو یـــم
لکـه سـاه مبـا رزو کی
حر کت د مرحلـــو یـم
لکه ژوندیم دقو مونـــو
انسانـــی مو جو دیت یم
حقیقـــت د حریت یـــم

* * *

زه ښکل شوی‌یم په وینو
ددی سرو اورو په منځ کی
چی‌په وینو می ساتـــل دی
داله مال اوسرنه پورته
دا ښتینی انسانان مـــی
زه‌یی ژوند او کرامت یم
چی هیڅکله نه مړه کیـږی

روزل شوی یـم په وینو
ګټل شوی یم په وینـــو
اوپه وینو زما ژ وند دی
نمانځل شوی یم په وینو
په ښتیا دی مینـــان می
زه‌یی روح زه‌یی قدرت یم
پریښتنه د حریـــت یم

زما سپېڅلو هیلو!

ای زما لوړو، ښکلو ښکلـــولا سپېڅلو هیلو!
ما ته نړی کی تر هرڅه ځنی منلو هیلو!
درڅار شم بس ستاسی دپاره نن زه ژوندکو مه
زما په ژوندکی ،زښته زیاتو نازو لو هیلـــو!

* * *

ماسره نن دالوړ احساس اومفکوری له تاسی
دانقلاب په خصلت پوری و لو لی له تاســی
داچی د مینی نوی رنګ ورکوی هر محفل ته
دنوی ژوند می دا نشی اوپیمانی له تاسی
تاسی زما د منزل لارکی دمشعل په مثال
تاسی زما د ښه تقدیر او ښه ازل په مثال
تاسی زما دپاکو پاکو عقیدوکانونی
تاسی زما د بختوره مستقبل په مثـــال
زما په لوړ افق کی تل په ځلیدلو هیلو!
زما پــه ژوند کی زښته زیاتو نازولو هیــلو!

* * *

تاسې سره دی دړښتینې نیکمرغۍ زیرې
دسولې، امن ددوستـــې او آزا دی زیـــرې
نوی نړی د جوړیدو په خاطـــرشته درسره
دمساوات، برابری او دوروری زیرې
ستاسې په تندهٔ کې رو ښانــــــهٔ تقدیرونه ښکاری
ستاسې په مینه کې د مینې جهانونه ښکاری
چې رسوی دا انسانان نـن بشری معراج ته
تاسې کې دغه ستر رازونه ، الهامونه ښکاری
په جهانی ښو ارزو گانـــــو کې ښاغلو هیلو!
ز ماپه ژوند کې زښته زیاتو نازولو هیلو!

* * *

ستا سې ښکلا زما ژو ندون تـهٔ رنگینې ورکوی
ستاسې کمال ز ما جهان تهٔ تازگی ورکـــوی
دانقلاب او حرکت لـــوری دی ستاسې پهٔ خوا
ستاسې شعور خلکو ته زیری دبری ورکـوی

چیرته چې دا نتلی ژوندمې دانسان په خیر شی
چیر تهٔ چې ځان می له هرلوری د خپل ځان په خیر شی
چې دا تیاری، خوشې ډاړونـه ،بدمرغی نه لری
چې می جهان داوسید لو دجهان په خیر شی
هلته می خپلو وزرو کی کـړی پهٔ وړلو هیلو!
زماپه ژوند کی زښتو زیاتو نازولو هیلو!

ای زما
گرانه
وطنه

ای زما گرانه وطنــــــه!
قربانی زلمی به ستایم

ځو ژوندی یم تابه ستایم
قربانی زلمی به ستایم

* * *

ای له ننگه ډکه خاوری!
یــه له پتــه ځنی جــوړی
د بر مو لو یــه زانگوبی
تمــدن پــو زه مثا لـــه
ددنیا پر مـــخ جنــت یی
دروند وقار دی پکښې نغښتې
هر بچې دی نا بغــه دی
دهما سیوری دی غیـــره
چې میړه دی یــم رو زلی
ای زما گــرا نه وطنــه

دافغان شتمنی مینــــــی
د عزته ځنی جــوړی
زما نــی دی تل رو زلــی
لــه عظمتــه ځنی جــو ړی
دایښیا پهسر چې تاج شوی
شمها منه ځنی جـــو ړی
هر یو زوی دی قهر مان دی
لــه بر کته ځنی جـو ړی
دمیړا نی به او س وا یــم
ځو ژوندی یم تا به ستایم

* * *

دتا ریخ پاڼو کی نغښتی
په سرو زرو لیکل شـــوی

دعظمت ښکلی تصویر یی
دوختو پر مــخ تعبیر یی

کله نا وی د ښا رو نو
د ښکلا او ښتمنی نه
ستا په تږو کی ښکا ریږی
ستا په هسکو څوکوویاړم
ستا په‌سرباندی تیرشوی
دالوړ غرونه دی‌سنگری
ستا په مینه پیدا شوی
یه زما گرا نه وطنه

کله مور د تمدن شی
طبیعت کی بی نظیر یی
کار نا می د شهکا ریو
دآزاده روح تقد یر یی
توفانو نه دنوح ډیر دی
قدر تونه جوړ تد بیر یی
ستا په مینه به نو پا یم
څو ژوندی یم تابه ستایم

* * *

افغا نان په‌تا کی اوسی
دهما تر ځا لی پو ر ته
دغه سپین‌سپیڅلی خلک
ستا مقام‌تر ډیرولوړ دی
چی زمری د سر درو دی
قدر منه غوندی خونه
دکمال ،هنر او فن څو
چی نړی کی چیر ته نشته
تر هر څه‌نه را ته خو ږه
یه زما گرا نه وطنه!

ښکلی کور د پښتنو یی
پښتنو نخوا دشازلمو یی
چی بی‌ساری دی‌نړی کی
ځای د هسی پر گنو یی
او سړی دی د ښا رو نو
ته ددغه ولسو یی
ستاپر مخ دی‌پوره شوی
طبیعت هغه تا بلو یی
په‌رښتیا ترتا فدا یم
څو ژوندی یم‌تابه ستایم

* * *

دپا میر دا لوړ سرو نه — دملې غرور را زو نـه
بدخشان لمن دې ته له — ژیړ گلونه‌سره لا لونـه
هندو کش‌لویه سینه‌دې — ده له‌سرو او سپینو ډکه
دبقا سند زې وا یـــې — ستا دروکې،لوې‌سیندونه
خدا یږو ستاخیالې‌خیبرته — دهرچا‌سردې ټیټ شوې
ستا په دنگو تاترو کې — لا پرا ته دې هیبتو نـه
تاریخي افتخا را ت دې — سموغرو کې نښانې دې
دبا تور ولس ټاټو بیه — هره خوا دې مر چلونه
ستاټچې دې‌سره ورونه — څه که لرې او که‌بر دې
دآمو او سیند او ټه‌دې — دیوې مور دوه تیو نـه
نن‌په ویاړ رازقې وا یې — ځوان‌عسکر دپښتونخوایم
څې زما گرانه وطـــنه! — څو ژوندې یم‌تا به ستایم

* * *

دوطنپالنی غرور

ماته هغه خو له شه، چی غیرت په‌راته نه ستایی
گونگه هغه‌ژبه شه ، چی پت به را ته‌نه ستایی

ځوان یمه خو ښیری می‌د ځـوان‌غوندی کارونه تل
ورکدی هغه‌ځوان شی چی همت به‌را ته‌نه‌ستایی

سر له‌پته ځار شه ژوند هغه چی‌له‌ابرو ډك وی
اوردی شی‌پری پوزی چی عزت به‌را ته‌نه‌ستایی

زه می د هیواد په هره خواترسره‌تیریمه
خاوری‌هغه سر شه حریت به‌راته‌نه ستایی

ننگ نا موس زما ددی‌وطن هره‌خبره ده
خوارشه‌هغه‌څوك چی‌داوحدت به‌راته‌نه‌ستایی

زه دانقلاب بچی او لوی مبارزوکی‌یم
تیرله هغه‌ژوند چی حرکت به‌راته نه‌ستایـــی

داده تقاضا دو خت ښکل کیږی‌تاریخو نه‌به
څه په هغه‌وخت چی هیڅ نهضت‌به‌راته‌نه‌ستایی

ستایم رازقی !مبارزی همیشــــه ستایمه
تورشه‌هغه مخ‌چی واقعیت به‌راته‌نه ستایی

گرانه وطنه

ښکلی وطنه ز ماگرا نه وطنه! — ستاهره خواله عظمتو ډکه ده
که‌ستا پرمخ باندی گلونه‌اوسی — خیته دی هم له‌گنجینو ډکه ده

* * *

دبلخ عظمت دی دتاریخ‌خاطری — ستابد خشان هم دلعلونو منځ کی
ستا ننگر هارد گلو ښکلی هاردی — په اوړی ،ژمی دگلونو منځ کی
نامتو خیبر دی ښکلی‌وردختیز — پامیر داستا د سرلوړی‌نښانه
«سیند» او«آمو» دیوی‌مورتیونه — ستا هندوکش‌هم‌دهستی نښانه
سپین غردی‌پټ‌په‌سپینو واوروباندی — لاندی لمنی‌یی په‌گلو پوری
ښکلی پغمان‌دی دښکلا منظره — دښت او گلشن‌دی په‌بلبلو پوری
ښکلیه وطنه زما گران وطنه! — ستا هره خواله افسانو ډکه‌ده
که‌ستاپرمخ باندی‌گلونه اوسی — خیته دی‌هم له خزانو ډکه‌ده

* * *

ستاپلن ډاگونه دهستیوغیږه — ستامست سیندونه دقدرت‌نمونی
ستاسپیری‌خاوری‌له‌سرو سپینو زیاتی — ستاتوری تیږی د قیمت نمونی
ستاگڼ‌ځنگلونه‌کیمیا بوټی‌دی‌ټول — ستادلمرو ړانگی دژوندون‌ذری‌دی
آسمان دی ښکلی ځمکه‌لاگلالی — ستا هر پلوخو دهستی‌کیسی‌دی
ښکلی هرات دی‌دادبزانگوده — غزنی‌دی ناوی‌دښارونو هم‌ده
ستادبامیانو تاریخی نښانی — ښکلی تابلو دشهکارونو هم‌ده
ښکلیه وطنه ز ماگرا ن وطنه — ستاهره خندنه له‌سرو ډکه ده
که‌ستا پرمخ‌باندی‌گلونه‌میشت‌دی — خیته دی هم له‌خزانو ډکه‌ده

* * *

څوک ستا لالونه په بدخشان کې نمانځي — څوک ارغوان دي په پروان کې ستايي
ستا ګل سرخ باندې مزار ښکلې دی — څوک دې قالينې تر کستان کې ستايي
په نارنج ګل دې ننګرهار سمسور دی — ستا کندهار کې د ميوو ميلې دي
ستا هره خوا ستره له بلې خوا ده — ستا شرق او غرب کې د خوږو ميلې دي
سپينه پنبه ده سپينو زرو په شان — ستا سره انار هم د نمانځلو وړ دي
ستا د غنمو ورغ هم لا ښکلې ده — خوارزه انګور دې د ستايلو وړ دي
ښکليه وطنه زما ګران وطنــه — درنده لمن دې له ميوو ډکه ده
که دې پر مخ باندې ګلو نه ميشت دي — خيټه دې هم له خزانه ډکه ده

* * *

جمهوری د ی تل وی

وطنه گرا ن وطنه گل وطنــه ښاد او آزاده اوسی تل وطنه !
ته می مورچل ته‌می‌بورجل وطنه سر به په‌تا درکوو خپل وطنه!

* * *

مبارکی د خپلوا کی درکــــوو دسر لوړی او آبا دی درکـــوو
روڼ مستقبل‌موانتظار وباسی زیری د هسی سو کالی‌د رکوو
جمهوریت د ی‌اوسه مل وطنه!
وطنه گران وطنه گل وطنه !

* * *

زموږشعاردی‌چی‌ستاپت‌به‌ساتو ستالو ړ ښبان اوحریت‌به‌ساتو
ددی کمبختو پلرگنو په خاطـر نوی نظام جمهوریت به‌ساتـــو
روان به‌یو دو خت په‌پل‌وطنه!
وطنه گران وطنه گل وطنه !

* * *

ټول افغانان یوستاشهکاره‌اردو پیغلی ځوانان ستافداکاره اردو
رازقی فخر په‌دی‌ځوان‌اردوکړی ملی قوت ستا وفا داره اردو
دجمهوری دی تبریك بل‌وطنه!
وطنه گران وطنه گل وطنه !

دښارزی مین

کہ‌می لار پرېږدم آشنایانو تہ‌بہ‌خہ وایم نو
دانقلاب‌وفا دارانو تـــہ بہ خہ وایـــم نـــو
کہ قربانی تہ پہ مستی او پہ گډاورنشم
دخپلی دلی لیونیا نو تہ بہ‌خہ‌وایم نو
کہ دازړہ میخا نہ گردہ‌را نسکورہ نہ‌کړم
دپیمانی اندیوالانو تہ بہ خہ وایم نو
کہ می پہ‌پټ کړی وعدی واړہ‌ترسرہ نہ‌شی
دکورو کلی همزو لانو تہ‌بہ‌خہ‌وایم‌نو
کہ ددی خلکو پہ‌سر تیرتر مال اوسرہ نہ‌شم
دژوندد‌شمعی پتنگا نو تہ بہ خہ وا یم‌نو
زہ‌بہ می وینی تویوم د حق پـــہ‌سپینہ لار کی
کنہ‌دو خت قهر مانانو تہ‌بہ خہ وایم نو
دنوی و خت لہ تقاضونہ کہ پـــہ‌شالاړ شمہ
دنوی‌نسل سر بازانو تہ‌بہ‌خہ وا یم نـــو
کہ می‌مړ نہ شم ددی لوړ هدف پہ‌لوی پړاو کی
دپاکی‌مینی مینانوتہ بہ خہ وایم نـــو
پہ‌قوی هوډ چی‌تل ولاړ یم هغـہ‌ځوان یمہ زہ
دانقلاب سرہ چی خم هغہ انسان‌یمہ‌زہ

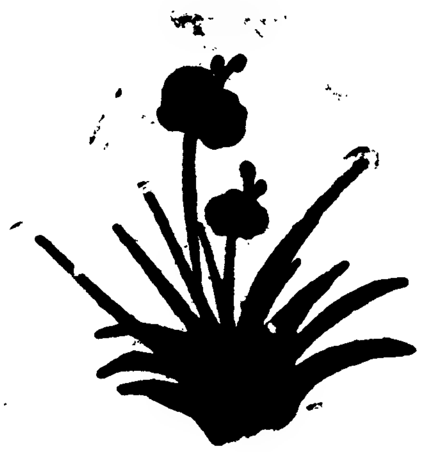

دموجودیت سینه

ای خپلواکی ! په‌ژوندانه کی‌دژوندیو مینی
ددی‌نړی دهٔیرو ښکلو شان هستیو مینی
ستا هنگامی د ی دجهان په هریوگوټ کی خپری
ته‌کله‌مری ای دانسان ددی خودیو مینی

دا حرکت اونو یوالی خو له‌تاځنی‌دی
دابتکار او تحول د تاز گی ومینـــــی

چی دا بشر تر څو ژوندی وی‌ترهغی به‌ته‌یی
غوره‌له‌هری مینی ای دنیکمر غیو مینـــی

ته دهر چاوینو کی گډه یی‌بیلیږی‌کله
ای‌د ښکـلا او د هنـــر د رنگینومینی

داستا وجود هم روزل کیږی په‌دی‌سرو وینو تل
دقربانیو دشهکار او سر بازیو مینی

سو له او ا من ستاسپیځلـــــی‌سوغاتونه منم
دانقلاب مبارزو او د هستیو مینـــــی

داسر او مال می ستا دپاره چـی‌انسان‌په تایم
تابه‌ورنه کړم چی ژوندی په دی جهان‌په تایم

خپلواکۍ ته ړنا ده

نه وې دو مره پلنه ځمکه نه دادو مره لوړ آسمان وې
ځلور خوا وې وې مجهو لې نه هم لوی دو مره جهان وې
ددې رون افق په غېږ کې او د سره شفق د لاندې
نه مو سکانه یې ژړا وې نه فضا او دا ړنا وې
ستر ګګې نه کله بر ېښې ددې ستو رو نظا رو کې
د رنګو نو ذ رې نه وې په دې سپینو پلو شو کې
هر څه وې او هیڅ څه نه وې
په کوم ځای کې چې تیاره وې
* * *

تنکو خو لو کې دغو تېو دا زره وړو نکې خندانه وې
د ګلو نو په غنچو کې که ورځې وې ښکلا نه وې
طراو ت د چمن څه کړې د ګلزار په رنګینو کې
کیفیت د مینې نه وې د بلبلو په نغمو کې
زمز مې د ځړو بیو بې شنها او بې ګډا وې
د نسیم په چلیدو کې نه څه ځوږ او نه نڅا وې
هلته مینه ښکلا نه وې
چې په چا چیرې تیاره وې
* * *

بې بر کته حرکت وې او درنده شان خاموشي وې
هر عمل تشه ایدیا وې په هستیو کې نیستي وې
نه ښو ربښ نه نوم د کار وې او ښتنه نه روز ګارو ې
د خوبو نو په خوبو کې ویده تو ب او چوپ اسرار وې

له هر لوری دروند سکوت وی پرو ت جمود وی اودهشت وی
ز مز مـــو د آوا زو کی اخښـــل شوی بد هیبت وی
مر گ ته ور ته او سیده وی
چی خپـــره چیرته تیاره وی

* * *

انسانی قـــدر ت ولاړ وی انر ژی گر د ی ویـــدی وی
عمـــل م ړاو فکر پـــړ وی ژوند بی نقش او اغیزی وی
گنجینـــــو او نعمتـــــو کی نا داری او کمبخـــــتی وی
څه چی هلته یی احساس شی خ وشی ډار او مجبوری وی
پښه گو ډه وی لاس‌مات‌وی ډیر محدوده تنگ‌ژ وندون وی
د حسر ت او غـم تر منـځه انتظار د بد مر گـــون و ی
هلته ژوندبه زیا تی څه وی
شپی اور ځی چی تیاره وی

* * *

څه پـــه ډیرو شتمنیـــــو څـــه په ښکلـــو رنگینو
چی یی گټه او نه خـــو ندوی څه په دی خوشــــی هستیو
زراو شگی چی یو شان وی روغ، ناروغ وی یی تو پیـره
هلته هر څوك وی‌چی اوسی بی ازل او بــــی تقدیـر ه
هر عمل د ځان په زیا ن وی هره هیلـــــه نومیـدی وی
بی احساسه غوندی ژو ند وی هر یو کار کی نا کا مـــی وی
هلتـــه سر او نه ماغـزه وی
چی تور تـم چیر ته میشته‌وی

* * *

هلته زړه‌اوز ه احساس وی
نــه آرزو ، مینه او راز وی
طبیعت پـــه فنکار ی کی
نه شهکار او نه اعجــاز و ی
ځو مفهو مـــه عوا طف وی
احساسا ت خیالی ر مز و نه
فکر نه‌وی عـــمـــل نه وی
نه وی ساه نه یی را زو نــه
یو جا مد مخلـــوق انسا ن وی
دخمود په چا پیر یـــا ل کی
مستقبل او ما ضی ځــه کړی
د عـــدم په‌تر خه حـــال کی
بدبختــــی د هر ملـت ده
دا تیاره داســـــار ت ده

* * *

تجویز

ښکلی په مینه دنمانځلو دی نور
د گل ا غـــزی د ښکلو لو دی نــور

سا قی که څه هم ستا پری‌خوابدیږی
داتش خمـــا ن دار تولوی دی نــــور

دبند گی چی تر آبده خـــلاص‌شو
گرده بتـــــان د ماتولو دی نـــــور

چی‌تور او سپین ښکاره شی‌هریو چاته
داپټ حالـــــونه دو یلو دی نـــــور

د حق پر ځای چی د باطـــل‌پیرویو
داعقـــاید دپریښو د لـــو دی نـور

چی ازلی بد مرغی نقش پری‌دی
سپیره‌تنـــدی هـــم ددا غـــو لودی نور

چی په وعده باندە ترســــره‌تیروی
دغه‌یارا ن هم دستایلو دی نـــــــور

چی خپسی په شا ن نیو لی‌یی‌یو
داســـــی کسا ن دور کــولو دی نور

* * *

دښتمنیو مالکه

زما هیــواده د هستی او ښتمنــو مالکه !
دډیرو پانگو اوبی سارو ثروتو مالکــــه !
دسرو او سپینو ډیر کانونه ستادتیږو لاندی
دبدخشان ښکلی لمن دی دلعلونو ډکــه
مستو سیندو منځ کی دی ډیری ملغلری پرتی
هرهځپه یی نو بیشکه سپینو، سرونه ډکه
دکو کجی هریو مدو جذر طلایی تمثیل دی
دپیچ دسیند لار زمردو له ذرونه ډکه
دایشیا زړه کی دپیاوړو عظمتــو مالکه !
زماهیواده دهستی او ښتمنــو مالکه!

* * *

په غرو، رغو نو کی دی بوټی له کیمیا نه ډک دی
دغرو سینوکی دی بی شکه خزانی پر تــی دی
ددی ولس دژوندانه په دی دړانده تاریخ کی
لــــه افتخاره ځنی ډکی کارنامی پرتــی دی
په جگو ترو تاترو کی دی غیرت چغه ده
په ابشاروکی دی دښه ژوند هنگا می پرتی دی
ای بد خشانه! دلاجور دوخزانــو مالکه !
زما هیواده د هستیو ، ښتمنو مالکــه !

* * *

ستا ترلاجور دو،ز مر دونه خـــهگران نشته
لهیوهکاڼی دیداپا نگی ثروتو نه ځار شه
دبد خشان لال دی کیسیدتاریخویادیږی
نظری مهشه ستاله نومه عزتونه ځـــار شه
زموږ نیستی خو نو زموږ لهوزگارتیاځنی دی
ستالههستیو دزور گیرو دولتونه ځارشه
موږ به شتمن شو که کاروکـړودکارو مالکه!
ز ماهیواده د هستیو ، شتمنو مالکـــه !

* * *

افسوس د خپلی بیکاری نه وږیتږی گرځو
گنی داستاپه دستر خوان کی نعمتونه ډیر دی
زموږ دازیاته ناچاری زموږ لهخپلهلاسه
گ نهـــیپهتاکی سو کالی،سعادتونه ډیر دی
دگنجینو دپاسه موږ که بیوزلا ناوسیږو
پهبیکاریکی دغهشان مصیبتونهډیر دی
نن او سبادی لوږوو دقدرتو مـــالکه!
زماهیواده، د هستیو، شتمنو ما لکـــه!

* * *

پښتونستان

اودنوی وخت زیری

وانگیدی شمعی دخیبر او تاتروپه‌سر
پور ته‌سری جنډی‌شوی د سپین غره او گړنگو په سر
جگی انگاز ی شوی د بلوڅولوړوغروپه‌سر
هسکی دچترال‌او دپامیر دسردروپه سر
راغله آوازه‌په‌نڅیدو دهنگامو سره
مخـــی ته یی ووو تلی پیغلی‌دزلمو

* * *

لوی ا فغانستان څنی کاروا ن دوروروالی راځی
سندته‌له آمو څنی پیغام دآزا دی را ځـــی
هر پښتون خپره غیږ انتظـــارد هر کلیو کړی
زړونو ته الهام د ډیری ښی عزیزو لی‌راځی
بیرته کړی څوانانو دروازه دخیبر بیرته کړی
لار په لیمـــو فرش کړی‌اودزړو ورته‌اوربیرته کړی

• • •

نوك او دوری دبیلتانه خبری‌تیری‌شوی
لا وینی شوی‌گډی او له زړونه راچاپیری‌شوی
پورته جنازه داستعمار او اسارت‌شوله
نوی‌زمانه‌ده زړی پیښی زیاتی هیری شوی
پاخیږی او مات له‌یوی مخـــــی‌څنځیرونه کړی
وران‌په‌ستر یووالی‌دډیورند فرضی خطونه کړی

* * *

پاکی مو حجری کړی چی پردی نه دی خپل ځان را ځی
گرمی مودیری کړی چی انسان کره انسان را ځی

وباسی له کلیو او کورونه دښمنی نوری
گوټ چنی جاروکړی چی دنوی ژوند کاروان راځی

زړو نو کی ځای ورکړی چی میلمه دی نوی وخت زموږ
ویښی ورتــه له خوبه نوی ورځی ته شوبخت زموږ

• • •

خوښی اوسی چی نوی تاریخ نــوی پدیده راوړی
نوی زمانه موږ ته هم نوی اندیښنه را وړی

گران پښتونستان چی حقیقت وحقیقت به شی
لویه پښتونخوا به دنړی په دی نخچــه را ځی

زیری دی چی نور ی موږ ته ښکلی نیکمرغی راځی
سو له، مساوات وروری ، دوستی او خپلواکی راځی

• • •

نو:
یو اوسی ، یولاس په یوه خوله او په یوزړه اوسی
ویښ اوسی چمتو اوسی آگاه په هریو څه اوسی

لړ اوبر راغونډ شی یو مرکز تــه دوروری په نو م
تلونکی دوروستی پړاو په لو ری لــوی واړه او سی

وتړی دلوی خوشال پگړی د باچا خان په سر
سیوری «امانی» شی نن د هریوه افــغان په ســـر

نور پښتونستان نو راز قی! آزاد یدونکی دی
دانوی جهان مو خا مخا هم جــوړ یدو نکی دی

دانقلاب ناری

څنګه به آرام شم چې نغمې دانقلاب اورم
نوی سرو د ونه ، ترانې دانقلاب آورم

ده «انقلابي تیوری» جوهر دجنبشو زما»
څم به په ټوپو چې زمزمې دانقلاب آورم

دا زما آئین کې ډیر لوی جرم او بدشرم دی
لا ژړیږم چې کیسې دانقلاب آورم

ولې به توفان نه یم په غیرد توفانونو کې
چغې هره خوا څپې څپې دانقلاب آورم

کله په سکوت او خاموشي کې او سیدلای شم
څکه آن له تیرو آوازې دانقلاب آورم

زه هغه نغمه یم چې دحق له خولې ختلی یم
لا شم سره لمبه چې کارنامې دانقلاب آورم

ویښ یمه هو ښیار یمه په خار یمه تیار یمه
غږونو او رغونو کې انګازې دانقلاب آورم

پور ته شئ ملګرو ! مرحله دنوو نوو ده
و خوځیږئ وړاندې چې ناری د دانقلاب آورم

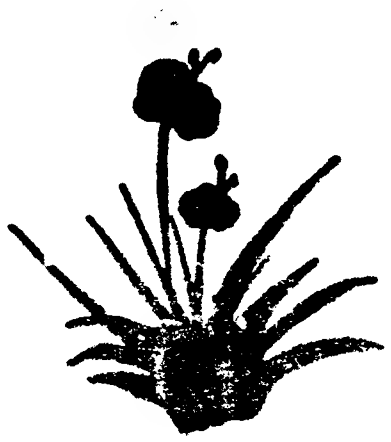

کله چې د جمهوریت په ضدد توری
ارتجاع لو مړنی شومه دسیسه شنله ه
شوه .

حق زما پر خوا دی

دا خلك ډير دی درديدلی نور به نه درديږی.
چې په عمر ودی رنځيدلی نور به نه رنځيږی
* * *

که لوږی ، تندی ، بی کوری دی هم په دوی تیریږی
که بر بنډ تیاا او ناچاری دی هم په دوی تیریږی
کومه بلا نه وه چې نه ده رالويدلی پر دوی
که هرا ړخيزی بد مرغی دی هم په دوی تیریږی
داچې دی ډير زيات کړيدلی نور به نه کړيږی
دا خلك ډير دی رنځيدلی نور به نه رنځيږی
* * *

که ناروا او يا زورونه دی هم دوی زغملی
که ډير غمونه او ربړونه دی هم دوی زغملی
دزر او زرو خا وندا نو پری ډيــرخه کړی دی
که دا زجرونه عذابو نـــه دی هم دوی زغملـــی
چې دی تراوسه نو ليدلی نور به نه نو ليږی
دا خلك ډير دی ځوريدلی نور به نه ځوريـږی

* * *

دوی په سر او په وطن یې ډیری لوبې شوې
په غوښو، وینو او په تن یې ډیرې لوبې شوې
حال ددې خلکو دکر کچنې ماضي ښه شاهد دی
په مستقبل او په دې نن یې ډیرې لوبې شـو ی
چې له سیالو دې لوییدلي نور به نه لوییږي
دا خلك ډیر دي خوړیدلي نور به نه خوریږي

* * *

نور هغه وخت تللی او بیا تکراریدلای نه شي
هغسې توری دوری شاته ستنید لای نه شـــــي
هر څه چې وو تیر شول او خلکو هم په هیر وشمیرل
هغه چې شوي دي پخوا خو اوس کیدلای نه شـــي
که دې دا خلك غولیدلي نور به نه غولیږي
که په عمر و دې دردیدلي نور به نه دردیــــږي

* * *

نن ځنګنـــدن په استعمـــــار او استثمار راغلی
په ارتجاع او اسا رت دکسا ت وار را غلـــی
دزور او نوی قانوني مبارزه کی هم نن
تـــورو تیارو پسې دشپې ، رڼا سهار راغلی
څه چې په خلکو دې تیر شوي نور به نه تیریږي
که په عمرو دې دردیدلي نو ربه نه درد یـــږي

* * *

ددی هیواد ټول دښمنان به رسوا کیږی لا نور
مرتجعین او خاینان به رسوا کیږی لا نـــور
لا به ښکاره شی چی دی پټی ډیری توری خیری
داګوډاګیان او جاسوسان به رسوا کیږی لا نـور
که مو وطن دی ډیر خرڅ شوی نور به نه خر خیـــږی
کـــه دی داخلك دردیدلی نور به نه دردیــــږی
* * *
نور نو د خلکو ددی لوټو او بچیانو وخت دی
وطن پالو نکو عنصرونو، ښه کارانو وخت دی
دانقلاب د قافلو سره چی یو ځای درومی
دنوی وخت دغوسترو انسانانو وخـــت دی
که سرپیتوب دی آزار شوی نور به نه ځوریږی
که ډیر کور ونه دی وران شوی نور به نه ورا نیږی
* * *

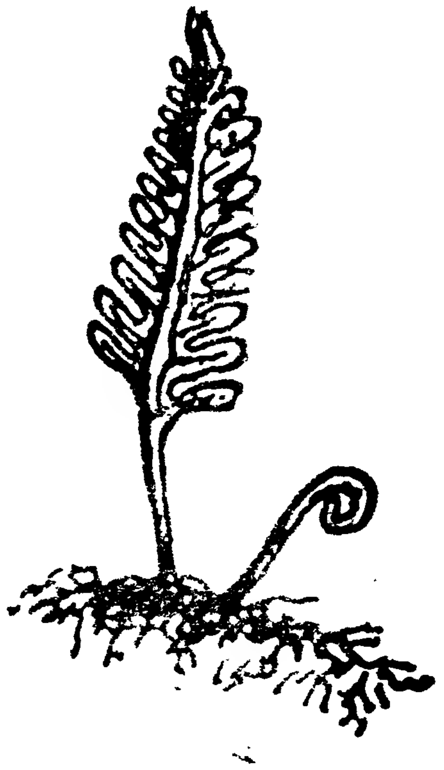

زه‌ی انسان یم

رون مستقبـــل خو به آخـــرورسی.

ماضی یو ځل به‌ستا گرېوا ن خیری کړم

ته شرایـطـو اشاره څـــه‌وکړه

لکه‌برېښنا خوبه اسمان خیـری کـړم

زما ایمان دی چی به‌دا وخت‌راشی

د ګی‌ـمینـی چی د جهان خیـــری کړم

د مستی سیل، تندر اوتالنده‌یم

توری ور دی به په‌تو فان خیری کړم

د ښګی دام خنګه شکو لای نه‌شم

زه‌خو لاغرا یم کهکشان خیـری کړم

زه د ژړا په مثـال وړا نـدی‌ځمه

لاربه منزل ته دکاروا ن‌خیـــری کړم

چی خزا نی دنیکمر غـو لو ځـی‌شی

د کان منځ کی به‌ز مان خیری کـــړم

چی ساتل کیږی په‌کی کر کی،کینی

زه‌به دازړه دچاپه شا ن خیری کـړم

چی می مخ شاته اړوی لـــه‌وړاندی

نو به‌د هغه چا اعـلان خیـری کـــړم

دنن انسان یمـه‌جهـــــان پیژنم

لکه‌خپل ځـــان هسی انســان پیژنم

* * *

رازمنه آشنا

قسم په سر د ښکلي يـــــار کومه
چي په جنـو ن مي افتخار کـو مـه
و خته ! پوره مي ښکلي هيلي ژر کړه
چي زه هـم تاغوندي تلوار کو مـــــه
چي تلوسي مي تخنوي خيالونه
دچا را تګ ته انتظـار کو مـــــه
آشنا ! ښه پوه شه وار خطانه يمه
بيره مي شته خوبيـــا هم وار کو مـــه
په دي چوپتيا باندي مي مـــــه تيروځه
کاروان ته ناست يمه او ښـــار کو مـه
دا مي و عده ده دنړي پـــــه وړاندي
چي به دکار دپاره کار کـــــو مـــه
لا سو نه کلك راکړه راز منه آشنـــا!
مينه دژو نـــــد په نوي لار کـــو مـه

دشاعر لنډه پیژندنه

نوم یی محمد صدیق تخلص یی «رازقی» نړیوال دپلار نوم یی عبدالرازق په ۱۳۲۰ لمریز کال دکونړونو ولایت دنرنګ دکلی بهیوه بزګره کورنی کی زیږیدلی دی.

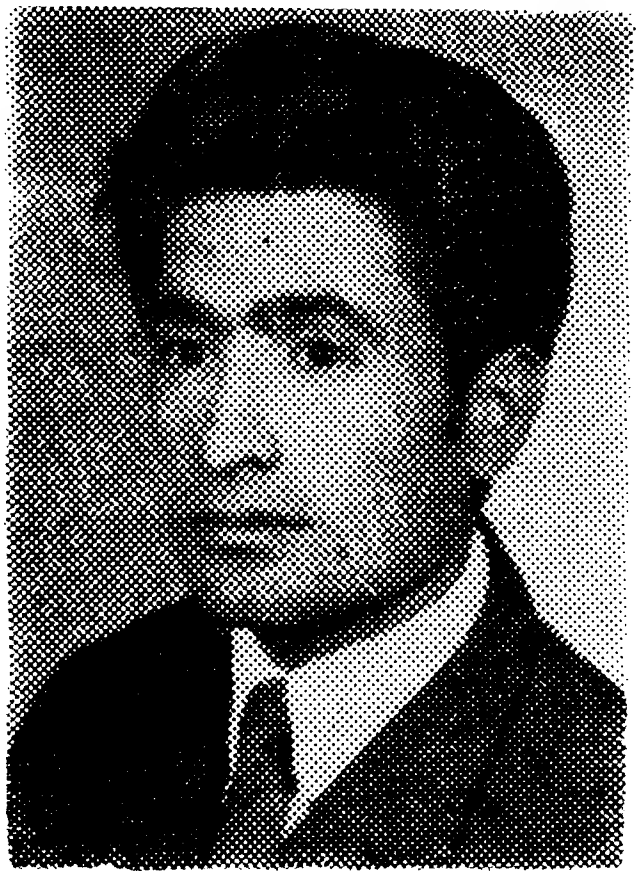

لومړنی زده کړه یی تر ۱۳۳۷ کاله دهغه سیمی په لیسو کی سرته رسولی اود لوړو زده کړو دپای ته رسولو پهخاطر په همدغه کال کهڅه

هم ادبی او هنری استعداد یی درلود پهحربی ښوونځی کی شامل شو چی په ۱۳۴۳ کال کی یی له نو موړی ښوونځی څخه یی په ډیر ښه درجه (بکلوریا) بری لیك واخیست او په ۱۳۴۶ کال کی دکیمیا په څانګه کی دحربی پو هنتون دکیمیاو انجنیری له پوهنځی څخه په خورا ښه درجه پهلیسانس اخستلو بریالی شو. اواوس دګران هیواد دواقعی لوړتیا او پرمختګ په آرزو دملی نوا میسود ساتلو پهلار کی دجمهوری ملی پیرغ دلاندی دجمهوری دولت دوسلهوال پوځ دیو ه کتابتون دآمر په حیث پهخورا ایمانداری او مینه خپلهسپیڅلی وظیفه اجرا کوی.

په شعر ویلو یعنی دادب سرهیی هغه وخت مینه پیدا شوی ده چی لاپه ښوونځی کی نهو داخل شوی اود مطبو عاتی سابقی څخه یی نژدی دوه ویشت کاله تیریږی چی دده دعمر تر نیما یی زیاته برخه نیسی.

ښاغلی رازقی ته ځان دټولنـــی آیینه ښکاری او په ذهـن کی یی داحقیقت هغه وخت ښه ځلا وکړی‌چی ځان په خپله ټولنه کی په خپله ځیر ه‌وگوری.

دی وایی چی: «هنر او ادب دیره‌چا شخصی ما ل نه دی او نه یوازی دهنرمند او ادیب پوری اړه لری بلکه‌دده دټولنی پوری هم مربوط دی او حتی دی‌یی دټولو نړی والو فرهنگی‌میراث بولی».

په‌با ندنیو ژبو کی په روسی‌پـوهیږی اودانگلیسی اوعر بی سره‌هم یوڅه آشنا دی .

دپښتو ژبی پرته په‌دری هـــم‌موفقانه لیکنی کولای شی. خار جی هیوادونه یی لیدلی نه‌دی خود ډیرو دغوهیوادونو دکلتوراونوروځیروسره څه‌ناڅه بلدتیا لری.

په ادبی‌برخو کی یی تراوسه ډیرزیات آثار لیکلی دی چی زیاته‌برخه یی اشعار دی. په‌دی اتکل دده دکتابونو شمیر تر ځلویښتو آثـــارو زیاتیږی .

دځینو ملحو ظاتو له کبله (که‌څه‌هم‌ډیری ادبی‌جایزی یی‌وړی دی)لاتر اوسه دده دآثارو هیڅ یوه مجمو عه‌نه‌ده خپره شوی .

نوموړی داشعارو پرته په داستان،ناول، فلسفی، ادبی او نورو مقالـو، وجیزو ،ادبی پارچواو داسی نـــوروموضوعگانو په لیکلو کی هم ښـــه لاس لری.

ښاغلی رازقی پوره باور لری چی‌دده‌آثاربه جاویدانی پاتی‌شی داځکه دی‌حتی دخپل وخته وړا ندی ماحول‌سره آشنا دی او لیکنی پری کوی.

رحمت «خیرزوی»

PROPERTY OF ACKU 7051

دنباغلو لوستونکو څخه هیله کیږی چی د کتاب نړ لوستلو دمخه لاندنی غلطی سمی کړی

ناسم	سم	مخ	کرښه
۱ـ کی	که	۲	٤
۲ـ سرود	سرور	٤	۱۰
۳ـ بریالیتو	بریالیتوبه	٥	۱۰
٤ـ خربنوی	خوبنوی	٥	۷
٥ـ خردسان	خراسان	٦	٤
٦ـ کارودن	کاروان	٦	۱۲
۷ـ بنکار،	بنکاره	۱٥	۱۱
۸ـ ډر	ډیر	۱۷	۱۲
۹ـ اوسسی	اوسی	۱۹	۱۲
۱۰ـ ورکوم	درکوم	۲۱	٥
۱۱ـ زمز	رمز	۲۲	٤
۱۲ـ بربنډه تیا	بربنډتیا	۲٤	۳
۱۳ـ بدلونه	بدلونونه	۲۸	۸
۱٤ـ که	لکه	۲۹	٤
۱٥ـ ردنه	درنه	۳۱	۱۰
۱٦ـ . ور	سرور	۳۳	۱٥
۱۷ـ ستاسسی	ستاسی	۳۹	۱۱
۱۸ـ دزلمو	دزلموسره	٥٥	۷
۱۹ـ رئخی	راوړی	٥٦	۱۰
۲۰ـ دا	ډار	٥۷	٦

خپرونکی: ژوندون
مهتمم: رحمت «خیر زوی»
دچاپ شمیر: ۵۰۰ ټوکه

اندیښنې

دوروری، برابریو ښکلی ښکلــی اندیښنی یم

دمحبــت اود دوستیو ښی سپیڅلی اندیښنی یــم

دلوړ تیا او سو کالیو لا منلــی اندیښنی یم

زه دسو لــی، آزادیو پر مختللــی اند یښنی یــم

دجهان پۀنوم چې نوی پیغا مونۀراسره دی

دانسان پــۀخاطر لوړ لوړ ار مانو نۀراسره دی